

17.6.2026

Suomen ortodoksisen kirkon kirkollishallitukselle

Kirkolliskokousaloite 2026 kokousasiakirjojen julkaisukäytännöistä

Aloitteet tausta ja perusteet:

Avoimuus on yksi Suomen ortodoksisen kirkon strategian keskeisistä arvoista. Johtamisen painopisteiksi on puolestaan määritelty vastuullinen toiminta sekä palveleva ja läpinäkyvä hallinto. Nämä periaatteet eivät aina toteudu Suomen ortodoksisen kirkollishallituksen päätöksenteosta tiedotettaessa.

Toisin kuin hyvä hallintotapa esimerkiksi kuntasektorilla edellyttää, kirkollishallituksen esityslistoja ei julkaista määrättyinä aikana ennen kokousta. Itse asiassa niitä ei julkaista lainkaan. Kokouksiin edetään ikään kuin sammutetuin lyhdyin, koska vireillä olevista asioista eivät tiedä kuin harvat valmisteluun osallistuneet ja kokouksiin kutsutut.

On hyvän hallintotavan mukaista julkaista tieto kokousasiakirjoista ennalta määritellyssä aikataulussa. Niin esityslistan kuin pöytäkirjankin julkaisu pitäisi tapahtua sovitusti esimerkiksi 7 päivää ennen kokousta esityslistan osalta ja pöytäkirjan osalta kohtuullisen pöytäkirjantarkistuksen jälkeen eli ajankohta voisi olla viimeistään noin viikon sisällä kokouksesta. Nykyisi tieto kokousten päätöksistä ilmestyy kirkon ort.fi-sivulle kovin vaihtelevalla aikataululla.

Jos julkaistavissa asiakirjoissa on salassa pidettävää tietoa, julkaistuun asiakirjaan on usein merkitty vain salassapitoperuste, mikä on sinänsä oikein. Tämä ei kuitenkaan riitä, vaan salassapitoperusteen lisäksi tulee ilmoittaa käsitellyn asian aihe siinä muodossa, että luottamus ei vaarannu. Nykykäytännössä aihe on yleensä jätetty kokonaan kertomatta.

Pöytäkirjoissa viitataan myös liitteisiin, jotka ovat olleet jollain tapaa päätöksenteon perusteina tai taustamateriaalina. Mikäli pöytäkirjaan liitetään liitteitä, myös ne tulee julkaista pöytäkirjan yhteydessä. Nykyään liitteitä ei usein julkaista lainkaan.

Kirkko on julkisyhteisö, joka nauttii valtion antamaa rahoitusta. Näin ollen se rinnastuu viranomaiseen julkisuuslain perusteella (JulKL 621/1999):

Mitä viranomaisesta säädetään, koskee myös lain tai asetuksen taikka lain tai asetuksen nojalla annetun säännöksen tai määräyksen perusteella julkista tehtävää hoitavia yhteisöjä, laitoksia, säätiöitä ja yksityisiä henkilöitä niiden käyttäessä julkista valtaa. Evankelis-luterilaisen kirkon asiakirjojen julkisuudesta säädetään erikseen.

Aloite:

Suomen ortodoksisen kirkon hallinnon asiakirjojen julkaisukäytäntö tulee päivittää hyvän, avoimen hallintotavan mukaiseksi. Kaikki julkiset kokousasiakirjat (esityslistat, pöytäkirjat, liitteet) tulee julkaista ennalta sovitussa aikataulussa. Asiakirjojen salassapitokäytännöt tulee tehdä asiakirjajulkisuudesta määrävien säädösten mukaan. Tämä on kirkon strategian mukaista vastuullista toimintaa ja lähtökohta palvelevalle ja läpinäkyvälle hallinnolle.

Sama julkaisukäytäntö on suositeltavaa ottaa käyttöön myös seurakunnallisessa päätöksenteossa.

Kuopio, 17.6. 2026

Jussi Kauhanen

Jussi Kauhanen

Kirkolliskokousedustaja